

Proyecto de investigación en conjunto con la Universidad de Groningen, Holanda

Nuestra Facultad ha comenzado un Proyecto de Investigación de largo aliento en conjunto con la Universidad de Groningen acerca de "Determinantes del comportamiento respecto a la higiene oral en diferentes culturas". Este trabajo está coordinado por Iyonne Buunk Werkhoven, Master en Psicología Social del *Academic Center for Oral Health de Groningen/Hanze University*, con el respaldo de los Dres. Are Dijkstra (Ph.D) y Cees P. van der Schans (Ph.D).

En Uruguay las tareas se llevan a cabo dentro del marco de la Cátedra de Educación para la Salud, por dos estudiantes de cuarto año, María Eugenia Jaso y Sebastián Acevedo que amplían conocimientos en dicha Cátedra y con la supervisión del Dr. Gustavo Parodi Estellano.

Algunas referencias al respecto:

Werkhoven, Y., Spreen, M., Buunk, B. & Schaub, R. (2004). Mondzorg in de Dr. S. van Mesdagkliniek heeft meer om het lijf. (*Oral Health Care in the Dr. S. van Mesdag-Forensic Psychiatric Hospital*). *GGZet Wetenschappelijk* 8, 36-40.

Yvonne A.B. Buunk-Werkhoven, Arie Dijkstra, Rob M.H. Schaub, Cees P. van der Schans, Marinus Spreen (2008). Oral health-related quality of life in Dutch forensic psychiatric patients. (*manuscript submitted for publication*).

Yvonne A.B. Buunk-Werkhoven, Arie Dijkstra, Cees P. van der Schans (2008). Determinants of Oral Health Behavior: The Development of the OHB-index and the Theory of Planned Behavior. (*manuscript submitted for publication*).

El siguiente artículo al respecto fue publicado en la edición correspondiente a abril de 2008 en la revista "De Bonding een blad voor de mond".

Wetenschap

Onderzoek Yvonne Buunk-Werkhoven in Uruguay

Investigación sobre la actitud para mejorar la salud bucal

Viafé el día 10 de diciembre 2007 fui en un avión con mi familia a Uruguay para un viaje de investigación con la doctora Yvonne Buunk-Werkhoven (siguiente Uruguaysa honoraria de la Facultad de Odontología de la Universidad Católica del Uruguay). Este viaje me permitió conocer a la doctora Buunk-Werkhoven, su trabajo de investigación y su rol en la promoción de la salud bucal en Uruguay (Zuid-Amerika).

Ni 'si, quiero en las raíces' en Uruguay, en este 'luna de miel' en Uruguay, he estado en Uruguay en el momento de la investigación con un experimento para investigar la 'permanente health communication' (mensaje framing and characteristics of individuals) van de patiënten van La facultad de Odontología de la Universidad Católica del Uruguay. Este viaje me permitió conocer a la doctora Buunk-Werkhoven, su trabajo de investigación y su rol en la promoción de la salud bucal en Uruguay (Zuid-Amerika).

Saamwerking met buitenlandse studenten

Voor dit onderzoek werk ik samen met twee vierdejaars studenten Tandheelkunde van de Katholieke Universiteit in Montevideo. Dit is de hoofdstad van Uruguay en een land dat volgens Floorge Dening behoort tot één van de 25 wereldleiders, die je gelaten moet hebben.

Sebastian Acevedo is één van de studenten die meewerkt. "We werken nauw samen met Yvonne en zijn heel actief bij het onderzoek betrekken. Uitsluitend zal er in de vier maanden (in Nederland is het dan zomer) een Spaans artikel over het onderzoek geschreven worden voor de 'Journal Acta Odontologica'."

María Eugenia Jaso volgt hierna toe: "Ik heb nog nooit eerder aan een wetenschappelijk onderzoek meegewerkt en ben erg enthousiast. Ook vind ik het boeiend om samen te werken met iemand uit Nederland omdat we zo diverse culturele verschillen leren kennen."

Wat erom voorloeg...

Zoals bekend bij de studenten die voor hun stages of afstudeeropdrachten erg onderzoek naar het buitenland zijn geweest, vergt een dergelijke actie omzwaai voorbereiding. Omgeveer 2 jaar geleden heb ik via de Nederlandse Ambassade in Uruguay informatie ingevraagd over mogelijkheden van onderzoek opzetten en uitvoeren in dit zich ontwikkelend land met een Europese instig. Voor mijn promotieonderzoek heb ik in de afgelopen 2,5 jaar onderzoeksgroepen uit omliggend Nederland (Witveen land), Bonaire en Aruba (overeen Nederland maar met een andere cultuur), Nepal (ontwikkelingsland) verzameld, en waar-bijzorgt wordt Spanje als laatste datacollectie aan dit rijke toevoegt, dan New York City is komen te vervallen.

Een jaar geleden heb ik met Dr. Gustavo Parodi een persoonlijk gesprek gehad en mijn ideeën besproken. Hij was gelijk enthousiast, maar gaf ook direct aan dat vóór de studenten tandheelkunde stans is, dat het doen van wetenschappelijk onderzoek in Uruguay minder verantwoordelijk is. Geleerd aan experie, geld en middelen maakt dat "wetenschappelijk onderzoek" zoals wij het kennen in onze cursus, in een dergelijk minder ontwikkelend land veelal lagere prioriteit heeft. In juli 2007 heb ik een 1e gesprek met deze doctora-cant-

Wetenschap

32

Wetenschap

arts gehad en ontmoette ik de student Sebastian en Marge voor de eerste keer. Vervolgens is er via de mail voortdurend gecommuniceerd, en totdat we elkaar in een ontmoeting weer ontmoeten (de faculteit is namelijk voor de studenten 3 maanden geleden). Mijn eerste dag zat ik erg eenzaam te werken in 'la sala del profesores' op de enige computer die daar stond voor alle docenten. De studenten hebben mij al dan niet persoonlijk of via de mail enorm geholpen met de ontwikkeling, samenvatting en vertaling van bepaalde onderdelen (diverse schalen) in de vragenlijst. De uiteindelijke versie is naar een heel erg vertaald gegaan, en nu wordt de 'scalen' nu ik met de studenten een 'yolo' uitvoeren, maar deze is anders gegaan dan van te voren beacht. Dit was op zich ook niet vreemd, want meestal gaan de dingen in het buitenland anders dan gepland, omdat er bijvoorbeeld gewoon geen mogelijkheden hebben zijn. De Spaanse vragenlijst heb ik toegevoegd aan een andere drukkerij gebracht, en op de laatste dag heb ik de studenten 140 vragenlijsten met hun naam gegeven en hebben de studenten wederom goed met SPSS in de. Het statistische programma SPSS was binnen de faculteit onbekend, en na installatie op de computer volgde een laatste uitleg over het invoeren van de data. Marge en Sebastian zullen namelijk in de periode april t/m juni dus gaan verzamelen door tijdens hun klinische lessen de vragenlijsten voor te leggen aan de patiënten. Op afstand zal ik ervoor zorgdigen dat het onderzoek verder in goede banen wordt geleid. Onderwerpen beginnen de studenten met het schrijven van de methode en introductie van het artikel, zodat ik hen digitaal feedback in het Engels kan geven. Ter plaatse worden de studenten dan door Gustavo Parodi en via mail door mij aangestuurd. Halverwege juli (het is dan winter) zal ik weer naar Montevideo gaan om met de studenten data te

exploreren en (verzoende) analyses uit te voeren. Ook zullen we dan een begin maken met het schrijven van de resultaten van het Spaans artikel, met de behoeft van de studenten voor op weg te helpen met het andere deel van het schrijven.

Leerstijl en figuratief op afstand werken

"Ik heb veel geleerd in de afgelopen periode, en momenten van 'heer Rema' roepen tot 'waarom doe ik dit eigenlijk en?' zijn er geweest. Echter, de geleerde ervaring met natuurlijk ook de erg bijzondere en leuke momenten zijn super 'waardeloos'. Ik heb bijvoorbeeld mijn man tevoorschijn nog 2 dagen gezien, en 'oud' collega Rema Labbelekhof is anderhalf week op bezoek geweest. Bovendien, heb ik interessante dingen vanuit een ander perspectief kunnen beschouwen, waardoor nieuwe inzichten voor in de toekomst zich hebben opgevoerd... Daarnaast heb ik een heel leuk sociaal leven opgebouwd en in Uruguay een prachtig land, waar de zon heel meer schijnt dan in Nederland. Kortom, het leven in Uruguay en de mentaliteit van de studenten zijn dingen waarvan ik heb nog meer relatief veel plezier meegevoerd."

Vanaf deze plaats: Hartelijk dank voor het gebruik van het MT van het ACMG, en natuurlijk voor alle andere bijdragen, behoeft en bijdragen van collega Mondzorgkruide en Tandheer/land!

Yvonne Buunk-Werkhoven

Wetenschap

33